

Žuvininkystės komitetas

2023/0147(NLE)

4.10.2023

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Protokolo, kuriuo įgyvendinamas Europos bendrijos ir Kiribačio Respublikos žvejybos partnerystės susitarimas, sudarymo (2023–2028 m. laikotarpiui) Sąjungos vardu (COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėjas: João Pimenta Lopes

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

**dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Protokolo, kuriuo įgyvendinamas Europos bendrijos ir Kiribačio Respublikos žvejybos partnerystės susitarimas, sudarymo (2023–2028 m. laikotarpiui) Sąjungos vardu
(COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))**

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo (COM(2023)0251),
 - atsižvelgdamas į Protokolo, kuriuo įgyvendinamas Europos bendrijos ir Kiribačio Respublikos žvejybos partnerystės susitarimas, sudarymo (2023–2028 m. laikotarpiui) Sąjungos vardu projektą,
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir 7 dalį (C9-xxxx/2023),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją (A9-xxxx/2023),
1. pritaria Protokolo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Kiribačio Respublikos vyriausybėms ir parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

Įvadas

Europos Sąjunga (ES) yra pasirašiusi žvejybos partnerystės susitarimų (toliau – ŽPS) ir protokolų su ES nepriklausančiomis valstybėmis. Pagal žvejybos partnerystės susitarimus ES teikia finansinę ir techninę paramą mainais į teises žvejoti perteklinius išteklius valstybės išskirtinėje ekonominėje zonoje (IEZ) remiantis teisinėmis nuostatomis. Šiuose susitarimuose taip pat daug dėmesio skiriama išteklių išsaugojimui ir aplinkos tvarumui, užtikrinant, kad visiems ES valstybių narių laivams būtų taikomos vienodos kontrolės ir skaidrumo taisyklės ir kad jie finansiškai prisidėtų prie šalies partnerės tausios žvejybos politikos rėmimo. Be to, į visus žvejybos susitarimų protokolus buvo įtraukta žmogaus teisių paisymo sąlyga.

Europos bendrijos ir Kiribačio Respublikos žvejybos partnerystės susitarimas pasirašytas 2008 m. balandžio 28 d. ir 2008 m. balandžio 30 d. įsigaliojo šešerių metų laikotarpiui. Pirmasis protokolas dėl ŽPS įgyvendinimo nustojo galioti 2012 m. rugsėjo 15 d. Antrasis protokolas nustojo galioti 2015 m. rugsėjo 15 d.

2015 m. sausio 26 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas dėl naujojo Europos Sąjungos ir Kiribačio Respublikos protokolo. Derybos pradėtos 2015 m., tačiau buvo nutrauktos dėl geltonosios kortelės, skirtos dėl NNN žvejybos vykdymo, procedūros ir pandemijos.

Šioms deryboms pasibaigus, 2022 m. gruodžio 18 d. derybininkai pasirašė naująjį protokolą (toliau – Protokolas). Naujasis protokolas galioja penkerius metus nuo jo laikino taikymo pradžios dienos, t. y. dienos, kai jį pasirašo abi šalys.

Protokolo turinys

Pasiūlymu siekiama gauti Tarybos leidimą sudaryti naująjį protokolą dėl Europos bendrijos ir Kiribačio Respublikos žvejybos partnerystės susitarimo įgyvendinimo (2023–2028 m.).

Žvejybos galimybės

Naujojo protokolo tikslas – remiantis Žvejybos vakarų ir vidurio Ramiajame vandenyne komisijos mokslinėmis nuomonėmis ir rekomendacijomis, ES valstybių narių laivams suteikti žvejybos galimybių Kiribačio vandenyse esančiuose žvejybos rajonuose.

Naujuoju protokolu ES valstybių narių laivams leidžiama žvejoti tunus Kiribačio vandenyse ir keturiems tunus gaubiamaisiais tinklais žvejojantiems laivams suteikiama prieiga prie Kiribačio vandenų 160 dienų per metus. ES valstybių narių laivų prašymu gali būti skiriama papildomų dienų per metus.

Finansinis įnašas

Sąjungos metinis finansinis įnašas yra 760 000 EUR suma, kuri suskirstoma į:

- 360 000 EUR metinę sumą, naujojo protokolo galiojimo laikotarpiu mokamą už galimybę naudoti žvejybos išteklius pagal Protokole numatytą kategorijų žvejybos galimybes;
- 400 000 EUR metinę paramos Kiribačio žuvininkystės sektoriaus politikos kūrimui ir plėtrai sumą, mokamą naujojo protokolo galiojimo laikotarpiu.

Komisija bus įgaliota ES vardu tvirtinti Partnerystės susitarimu įsteigto Jungtinio komiteto priimtus Protokolo pakeitimus.

Žvejybos indėlis į Kiribačio ekonomiką

Kiribačio žvejybos laivynus sudaro su Kiribačio vėliava plaukiojantys mažos apimties žvejybos ir pramoninės žvejybos laivai. Mažos apimties laivynas žvejoja netoli kranto esančius rifų ir tunų žvejybos išteklius ir ES vidaus rinkai skirtas tunų laimikis siekia beveik 13 000 tonų per metus.

Visi su Kiribačio vėliava plaukiojantys pramoniniai laivai priklauso vietos ir užsienio suinteresuotų asmenų, daugiausia iš Azijos, konsorciumams. Pagrindinė paskata investuotojams yra ta, kad pagal Mikronezijos Federacinių Valstijų susitarimą laivai, plaukiojantys su Kiribačio vėliava, turi lengvatinę prieigą prie kitų pakrantės valstybių vandenų. Kiribačio valdžios institucijų teigimu, ne visi konsorciumai teikia šaliai naudą, kurios tikimasi, ir kompetentingos institucijos šiuo metu peržiūri nacionalinę registravimo politiką.

Kiribatis labai priklauso nuo mokesčių už tolimosios žvejybos licencijas ir užsienyje dirbančių, daugiausia jūrininkais, Kiribačio piliečių perlaidų. Žvejybos sektoriaus indėlis į BVP realiąja verte yra apie 10 %.

Kiribatis, kaip ir kiti Ramiojo vandenyno salų forumo žuvininkystės agentūros (FFA) nariai, taip pat gauna pajamų pagal su Jungtinėmis Valstijomis pasirašytą daugiašalę sutartį. Jis yra sudaręs dvišalius žvejybos susitarimus su Europos Sąjunga, Japonija, Taivanu ir Korėjos Respublika, taip pat specialius susitarimus su privačiomis bendrovėmis, turinčiomis Lotynų Amerikoje (Ekvadore ir Salvadore) žvejojančių laivų.

Pajamos iš žvejybos licencijų tradiciškai sudaro 23–30 % Kiribačio valdžios sektoriaus pajamų (TVF, 2011 m.). Pajamos iš šių licencijų labai skiriasi, paprastai dėl reiškinių „El Niño“. Didesnė išteklių gausa ir (arba) prieinamumas yra glaudžiai susiję su aplinkos sąlygomis rytiniame regione (Langley ir kt., 2008).

Išvados ir rekomendacijos

2014 m. Komisija atliko dabartinio Kiribačio žvejybos partnerystės susitarimo protokolo *ex post* vertinimą ir galimo protokolo atnaujinimo *ex ante* vertinimą¹.

2012–2015 m. Protokolo *ex post* vertinimas buvo atliktas prieš pradėdant derybas dėl naujojo protokolo. Po vertinimo padaryta išvada, kad sudaryti naująjį protokolą su Kiribačiu būtų naudinga. Konkrečiai, *ex ante* vertinimo išvadose nurodyta, kad ŽPS pratęsimu suinteresuotos abi šalys, nes taip sukuriama neabejotina ES dalyvavimo pridėtinė vertė, siekiant palaikyti jos strategiją dėl atsakingos žvejybos praktikos ir kovos su NNN žvejyba Ramiojo vandenyno regione skatinimo.

Remdamasis Audito Rūmų atlikta žvejybos partnerystės susitarimų analize, pranešėjas norėtų atkreipti dėmesį į Audito Rūmų pastabas ir pabrėžti patikimos informacijos apie žvejybos

¹Jūrų reikalai ir žuvininkystė: Europos Sąjungos ir Kiribačio Respublikos žvejybos partnerystės susitarimo esamo protokolo *ex post* vertinimas ir *ex ante* vertinimas, įskaitant būsimojo protokolo poveikio tvarumui analizę. <https://webgate.ec.testa.eu/publications/studies/db/Consultation.action?studyProjectId=5911>

išteklius ir laimikį svarbą siekiant laikytis BŽP ir ŽPS numatytų principų ir tikslų ir padaryti tvirtas išvadas dėl ŽPS vertinimo.

Pranešėjas taip pat pabrėžia, kad Parlamentas visais etapais turėtų būti išsamiai ir nedelsiant informuojamas apie procedūras, susijusias su Protokolu.

Bendri svarstymai

Pranešėjas mano, kad žvejybos partnerystės susitarimai yra svarbūs tiek trečiosioms valstybėms, su kuriomis jie sudaromi, tiek žvejybos galimybių turinčių ES valstybių narių laivynui.

Mano, kad daugumos žvejybos partnerystės susitarimų pasiekimų lygis skiriasi, nes, viena vertus, ES valstybių narių laivams suteikiamos didelės žvejybos galimybės, tačiau, kita vertus, vietos žuvininkystės sektoriaus plėtros rezultatai apskritai yra nepakankami.

Todėl mano, kad parama sektoriui turėtų būti sustiprinta, papildyta ir susieta su parama vystymuisi, siekiant prisidėti prie vietos žuvininkystės sektorių stiprinimo ir visapusiško šalies suvereniteto naudotis savo ištekliais.

Be to, mano, kad žvejybos partnerystės susitarimais turėtų būti prisidedama prie tiesioginių ir netiesioginių darbo vietų kūrimo vietos lygmeniu tiek pagal susitarimus veikiančiuose laivuose, tiek su žvejyba susijusioje veikloje pradinės ir galutinės grandies sektoriuose; jais taip pat turėtų būti padedama trečiosioms valstybėms, su kuriomis sudaromi susitarimai, plėtoti savo pajėgumus tirti ir gauti duomenis apie žvejybos išteklių išsaugojimą, visą laimikį ir žvejybos partnerystės susitarimų poveikį jų ekosistemoms.